

DIE SOUTPAN VAN SOUTPANSBERG.

deur

CORNELIUS JOHANNES JOUBERT.

Voorgelê ter vervulling van 'n deel
van die vereistes vir die graad

M A G I S T E R

in die Fakulteit

van

LETTERE en WYSBEGEERTE.

Universiteit van Pretoria,
PRETORIA.

September 1954.

I N H O U D .

Bladsy.

I. INLEIDING, DOEL EN METODE VAN DIE STUDIE	1
1. Inleiding	1
2. Doel van die studie	2
3. Metode van die studie	2
II. LIGGING, VORM EN GROOTTE VAN DIE SOUTPAN	5
1. Ligging van die soutpan	5
2. Vorm van die soutpan	8
3. Grootte van die soutpan	8
III. ONTSTAAN VAN DIE SOUTPAN	11
1. Ontstaan van die pan	11
2. Die afsetting van sout in die pan	13
IV. DIE KLIMAAT VAN DIE SOUTPAN	18
1. Temperatuur	18
2. Reënval	24
3. Bewolktheid	25
4. Wind	26
V. GESKIEDENIS VAN SOUTONTGINNING OP DIE SOUTPAN	29
1. Voor die Anglo-Boere-oorlog	29
2. Eerste konsessionarisse op die soutpan	31
3. „Great Northern Ranches." (1916 - 1944)	33
4. Zoutpansberg Soutwerke. (1944 - 1951)	38
5. Klipfontein Organiese Produkte-Korporasie	39
6. „Crystal Salt Co." (1947)	40
7. Groei van die soutpan	41
VI. ONTGINNING VAN SOUT OP DIE SOUTPAN	45
1. Algemene metode van ontginning	45
2. 'n Vergelyking van die twee metodes tans in gebruik	54
3. Eksperimente om kwaliteit en kwantiteit te verhoog	62

VII.	INVLOED VAN DIE KLIMAAT OP DIE ONTGINNING VAN DIE SOUT.....	66
	1. Die invloed van temperatuur op die ontginning.....	66
	2. Die invloed van die reënval op die ontginning.....	69
	3. Die invloed van wind op die ontginning.....	73
	4. Invloed van bewoltheid.....	75
VIII.	WERKSAEMHEID OP DIE SOUTPAN.....	76
	1. Algemeen.....	76
	2. Verdeling van die arbeid.....	76
	3. Diensvoorwaardes van die arbeiders.....	78
IX.	HOEWELREID, KWALITEIT EN BELANGRIKSTE GEBRUIK VAN DIE SOUT VAN DIE SOUTPAN.....	82
	1. Styging in opbrings.....	82
	2. Die kwaliteit van die sout.....	83
	3. Die belangrikste gebruik van die soutpan se sout.....	88
X.	DIE TOEKOMS VAN DIE SOUTBEDRYF OP DIE SOUTPAN.....	90
	1. Die nuutste uitbreidings op die soutpan.....	90
	2. Die toekoms van die bedryf.....	93
	LYS VAN TABELLE.....	95
	LYS VAN GEFLEKKE.....	96
	LYS VAN FIGURE.....	96
	BRONNELYS.....	97
	DANKBETUIGING.....	99

- - - - - o o o - - - - -